11.Sınıf Din Kültürü 2.Dönem 2.Yazılı

Yazilidayim.net

Soru 1 (11.3.1): Kur'an-ı Kerim'de geçen "hidayet" kavramının bireysel ve toplumsal hayattaki karşılığını yorumlayınız. Bir insanın hidayete ermesinde kendi iradesinin ve ilahi yardımın nasıl bir dengede olduğunu en az 3 cümle ile açıklayınız. **Cevap:** Hidayet, Allah'ın insanlara doğru yolu göstermesi ve onları batıldan hakka ulaştırmasıdır. İnsan, kendi iradesiyle hidayeti talep edip doğru yola yöneldiğinde, Allah da onun bu çabasına karşılık kalbine huzur verir ve doğru yolda kalmasını kolaylaştırır. Hidayet sadece bireysel bir kurtuluş değil, aynı zamanda toplumda adaletin ve barışın tesisi için gerekli olan manevi bir pusuladır.

Soru 2 (11.4.1): Deizm ve Teizm arasındaki en temel farkı, Tanrı'nın evrene müdahalesi ve peygamberlik müessesesi üzerinden tartışınız. Deist yaklaşımın vahiy ve kutsal kitap kavramlarına bakış açısını gerekçeleriyle belirtiniz. **Cevap:** Teizm, bir Tanrı'nın varlığına ve O'nun evrene sürekli müdahale ettiğine, peygamberler gönderdiğine inanırken; Deizm, Tanrı'nın evreni yarattıktan sonra kendi yasalarıyla baş başa bıraktığına ve müdahale etmediğine inanır. Deistler, Tanrı'nın doğa yasaları aracılığıyla bilinebileceğini savunur ve bu nedenle vahiy, peygamberlik veya mucize gibi unsurları rasyonel bulmayarak reddederler. Onlara göre akıl, Tanrı'yı bulmak için yeterli olan tek araçtır.

Soru 3 (11.4.1): Agnostisizm (Bilinemezcilik) görüşünü, insanın bilgi edinme kapasitesi ve Tanrı'nın varlığı problemi üzerinden değerlendiriniz. Agnostik bir bireyin Tanrı hakkında neden kesin bir yargıya varmadığını felsefi temelleriyle açıklayınız. **Cevap:** Agnostisizm, Tanrı'nın varlığının veya yokluğunun insan aklıyla bilinemeyeceğini savunan bir yaklaşımdır. Agnostikler, insan bilgisinin sadece deney ve gözlemle sınırlı olduğunu, metafizik alemin ise bu sınırların dışında kaldığını iddia ederler. Bu nedenle Tanrı hakkında "var" veya "yok" demek yerine, kanıtların yetersiz olduğunu savunarak yargıda bulunmaktan kaçınırlar.

Soru 4 (11.4.2): Günümüzde ortaya çıkan yeni dinî akımların genel özelliklerini ve bu akımların insanları kendilerine çekmek için kullandıkları yöntemleri değerlendiriniz. Bu akımların neden genellikle "karizmatik liderlik" ve "mutlak bağlılık" üzerine kurulduğunu açıklayınız. **Cevap:** Yeni dinî akımlar genellikle geleneksel dinlerin boşluğunu doldurma iddiasıyla ortaya çıkar ve üyelerine aidiyet duygusu, manevi huzur veya gizemli bilgiler vaat ederler. Bu akımlarda genellikle karizmatik bir lider bulunur ve üyelerin bu lidere sorgusuz sual dâhilinde mutlak bağlılığı istenir. Liderin kutsallaştırılması, grubun kontrol altında tutulmasını kolaylaştırırken üyelerin dış dünya ile bağlarının zayıflatılmasına neden olur.

Soru 5 (11.4.3): En'âm suresi 59. ayette geçen "Gaybın anahtarları O'nun katındadır..." mesajını, Allah'ın ilmi ve evrendeki hakimiyeti açısından değerlendiriniz. Ayetin insana verdiği "her an gözetlenme" bilincinin ahlaki davranışlar üzerindeki etkisini açıklayınız. **Cevap:** Ayet, Allah'ın ilminin her şeyi kuşattığını, karadaki ve denizdeki her hareketten, düşen bir yapraktan dahi haberdar olduğunu vurgular. İnsan, attığı her adımdan ve kalbinden geçen her niyetten haberdar olan bir yaratıcının varlığını hissettiğinde, gizli veya açıkta kötülük yapmaktan sakınır. Bu bilinç, bireyde otokontrol mekanizmasını geliştirerek onu daha dürüst ve erdemli bir yaşama sevk eder.

Soru 6 (11.5.1): Yahudiliğin doğuş sürecini, Hz. İbrahim ile yapılan ahit (sözleşme) ve Hz. Musa'nın Sina Dağı'nda aldığı On Emir çerçevesinde özetleyiniz. Bu sürecin Yahudi kimliğinin oluşmasındaki rolünü belirtiniz. **Cevap:** Yahudilik, Hz. İbrahim ile Allah arasında yapılan "ahit" geleneğiyle başlar ve Hz. Musa'nın İsrailoğullarını Mısır'dan çıkarmasıyla kurumsallaşır. Sina Dağı'nda vahyedilen On Emir, Yahudi inancının temel ahlaki ve hukuki çerçevesini oluşturmuştur. Bu süreç, Yahudileri diğer milletlerden ayıran "seçilmiş halk" ve "vadedilmiş toprak" inançlarının da temelini atarak dini bir kimlik inşa etmiştir.

11.Sınıf Din Kültürü 2.Dönem 2.Yazılı

Yazilidayim.net

Soru 7 (11.5.1): Yahudi tarihinde Babil Sürgünü'nün inanç ve toplumsal yapı üzerindeki etkilerini değerlendiriniz. Süleyman Mabedi'nin yıkılmasının ardından Yahudilerin ibadet hayatında meydana gelen değişimleri açıklayınız. **Cevap:** Babil Sürgünü, Yahudilerin vatanlarından ve kutsal mabetlerinden uzak kalmalarına neden olarak büyük bir kimlik krizi yaratmıştır. Mabedin yıkılmasıyla kurban ibadeti aksamış, bunun yerine dua ve kutsal kitap çalışmalarının yapıldığı "sinagog" merkezli bir ibadet yapısı gelişmiştir. Bu sürgün dönemi, Yahudilerin kutsal metinlerini yazıya geçirme ve bir araya getirme sürecini hızlandırarak inancın korunmasını sağlamıştır.

Soru 8 (11.5.1): Yahudilikteki "Şabat" (Cumartesi) günü uygulamasının dini ve sosyal önemini özetleyiniz. Bu özel günde yapılan temel ritüelleri ve yasakları Yahudi inancındaki yeri bakımından açıklayınız. **Cevap:** Şabat, Tanrı'nın evreni yarattıktan sonra yedinci gün dinlenmesini simgeleyen ve Yahudiler için kutsal sayılan bir dinlenme günüdür. Cuma akşamından Cumartesi akşamına kadar süren bu vakitte ateş yakmak, çalışmak veya araç kullanmak gibi faaliyetler yasaktır. Sosyal açıdan ise ailelerin bir araya gelmesini, manevi bir derinlik yaşanmasını ve dünyevi işlerden uzaklaşıp Tanrı'ya yönelmeyi sağlar.

Soru 9 (11.5.2): Hıristiyanlığın doğuşunu ve Hz. İsa'nın tebliğ sürecinde karşılaştığı zorlukları özetleyiniz. Hıristiyanlığın ilk yıllarında Roma İmparatorluğu'nun bu yeni dine karşı takındığı tutumu ve bunun nedenlerini açıklayınız. **Cevap:** Hıristiyanlık, Roma hakimiyetindeki Filistin topraklarında Hz. İsa'nın ilahi mesajı yaymaya başlamasıyla doğmuştur. Hz. İsa'nın mevcut dini yapıya getirdiği eleştiriler ve sevgiyi merkeze alan mesajı, hem geleneksel Yahudi din adamlarını hem de Roma otoritesini rahatsız etmiştir. Roma, başlangıçta Hıristiyanlığı bir tehdit olarak görmüş ve imparatorun kutsallığını reddettikleri gerekçesiyle inananlara ağır baskılar ve zulümler uygulamıştır.

Soru 10 (11.5.2): Hıristiyanlıkta Aziz Pavlus'un (Saint Paul) dinin yayılması ve doktrinlerin oluşması üzerindeki etkisini özetleyiniz. Pavlus'un özellikle "şeriatın kaldırılması" ve "Hz. İsa'nın ilahlığı" konularındaki görüşlerinin modern Hıristiyanlık üzerindeki rolünü açıklayınız. **Cevap:** Pavlus, Hıristiyanlığın sadece Yahudilere ait bir mezhep olmaktan çıkıp evrensel bir din haline gelmesini sağlayan en önemli figürlerden biridir. O, Yahudi hukukunun (şeriat) zorunluluğunu kaldırarak dinin Yahudi olmayanlar (Centiller) arasında yayılmasını kolaylaştırmıştır. Ayrıca Hz. İsa'nın tanrısal nitelikleri üzerine yaptığı vurgular, Hıristiyan inancındaki "teslis" doktrininin temel taşlarını oluşturmuştur.